РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2019/2180 НА КОМИСИЯТА

от 16 декември 2019 година

за определяне на подробните правила и съдържание за докладите за качеството съгласно Регламент (ЕС) 2019/1700 на Европейския парламент и на Съвета

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2019/1700 на Европейския парламент и на Съвета от 10 октомври 2019 г. за създаване на обща рамка за европейската статистика за лицата и домакинствата, основана на индивидуални данни, събрани чрез извадки, за изменение на регламенти (ЕО) № 808/2004, (ЕО) № 452/2008 и (ЕО) № 1338/2008 на Европейския парламент и на Съвета, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1177/2003 на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент (ЕО) № 577/98 на Съвета ([1]), и по-специално член 13, параграф 6 от него,

като има предвид, че:

(1) Комисията следва да определи подробните правила и съдържание на докладите за качеството, включително да даде указания за метода за оценяване на изпълнението на изискванията за точност, по отношение на данните, които държавите членки трябва да предават на Евростат.

(2) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на Комитета на Европейската статистическа система,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет

С настоящият регламент се определят подробните правила за докладите за качеството и изискваното им съдържание, включително описание на метода за оценяване на изпълнението на изискванията за точност, по отношение на данните, които държавите членки трябва да предават на Комисията (Евростат) съгласно Регламент (ЕС) 2019/1700.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

1) „интервю с упълномощено лице“ означава интервю с лице, различно от лицето, от което се изисква информация, като се следват определените за всяко изследване специфични правила, посочващи в кои случаи може да се приеме провеждането на интервю с упълномощено лице;

2) „липса на отговор“ означава невъзможност при дадено изследване да бъдат събрани данни за всички елементи от въпросника за изследването или за всички единици от съвкупността, за които е трябвало да бъдат събрани данни, или и двете, и по-специално:

„липса на отговор от отделни единици“ е вид липса на отговор, при който не са събрани данни за дадена единица от съвкупността, за която е трябвало да бъдат събрани данни;

„липса на отговор на отделни въпроси“ е вид липса на отговор, при който не са събрани данни за дадена променлива на изследването по отношение на единица от съвкупността, за която е трябвало да бъдат събрани данни;

3) „стохастична грешка“ означава част от разликата между дадена стойност на съвкупността и получена от случайна извадка оценка на тази стойност, произтичаща от факта, че се наблюдава само част от съвкупността;

([1]) ОВ L 261I, 14.10.2019 г., стр. 1.

4) „нестохастична грешка“ означава грешка в оценките от изследването, която не се дължи на промените в извадката;

5) „заместване“ по отношение на респондентите означава замяна на първоначално избрана единица с друга единица, включително замяна между домакинствата или в рамките на дадено домакинство;

6) „отговарящи на изискванията единици“ означава набора избрани от рамката на извадката единици от съвкупността, които са част от целевата съвкупност;

7) „неотговарящи на изискванията единици“ означава единиците от съвкупността, които не са част от целевата съвкупност;

8) „нетна извадка“, наричана още „постигната извадка“, означава набора избрани от рамката на извадката единици от съвкупността (включително заместващи единици), от които е получена достатъчно информация, за да бъдат включени в оценките от изследването;

9) „обща извадка“, наричана още „първоначална извадка“, означава набора първоначално избрани от рамката на извадката единици от съвкупността. Общата извадка включва отговарящите на изискванията единици (нетната извадка и недалите отговор единици), както и неотговарящите на изискванията единици;

10) „импутация“ означава процедура за въвеждане на стойност за конкретен елемент от данни, когато липсва отговор.

Член 3

Доклади за качеството

Докладите за качеството съдържат свързани с качеството данни и метаданни в съответствие с критериите за качество и статистическите понятия, посочени в приложението. В тези доклади се посочват и всички случаи, в които съответните критерии за качество не са били спазени или статистически понятия не са били приложени правилно, или и двете.

Член 4

Описание на методите за оценяване на изпълнението на изискванията за точност

Комисията (Евростат) оценява степента, до която данните, предадени от държавите членки съгласно приложение II към Регламент (ЕС) 2019/1700, отговарят на изискванията за точност. Когато Комисията (Евростат) установи неизпълнение на изискванията за точност, това неизпълнение се оценява в съответствие със следното:

— неговия мащаб и честота и въздействието му върху качеството на ключовите показатели, особено тяхната съпоставимост;

— дали то може своевременно да бъде коригирано и дали държавите членки правят необходимите корекции по ефективен начин;

— дали неизпълнението може косвено да бъде ограничено, по-специално чрез техники за оценка, и дали държавите членки предприемат подходящи мерки за ограничаване;

— степента, в която държавите членки упражняват контрол върху неизпълнението, което може да възникне по причини извън техния контрол;

— степента, в която неизпълнението продължава да съществува при последователни събирания на данни;

— дали има одобрен от Комисията (Евростат) план за коригиращи действия и дали той се прилага ефективно; при оценката на такъв план ще се вземе предвид времето, необходимо за коригиране на случаите на неизпълнение, по-специално в случая на събирания на данни при панелни изследвания.

Член 5

Технически стандарти за предаване на докладите за качеството

1. За целите на подпомагането на управлението на качеството и документирането на процеса докладите за качеството се предават в съответствие с определените от Комисията (Евростат) технически стандарти.

2. За да се даде възможност за електронно извличане на данни, докладите за качеството се изпращат на Комисията (Евростат) чрез единната входна точка.

Член 6

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 16 декември 2019 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

ПРИЛОЖЕНИЕ

Критерии за качество и статистически понятия

Докладите за качеството следва да съдържат свързани с качеството данни и метаданни в съответствие с посочените по-долу критерии за качество и статистически понятия.

Ако дадено статистическо понятие не е от значение за дадена статистическа операция, това понятие следва да се запази в доклада за качеството, придружено от думите „Не се прилага“.

1. КОНТАКТИ

Лица или организационни звена за контакт за данни или метаданни, включително координати за връзка.

2. СТАТИСТИЧЕСКО ПРЕДСТАВЯНЕ

Описание на разпространяваните данни, които могат да бъдат представени на потребителите под формата на таблици, графики или карти.

2.1. **Описание на данните**

Описание на основните характеристики на масива от данни

2.2. **Система за класификация**

Когато е приложимо — списък на използваните за данните класификации и разбивки, както и всички отклонения от европейските статистически стандарти или международните стандарти.

2.3. **Секторен обхват**

Описание на основните теми в обхвата на масива от данни.

2.4. **Статистически понятия и определения, включително референтния период**

Списък на всички променливи, които се отклоняват от стандартното определение, като се посочват използваните национални понятия и всички разлики между националните понятия и съответните събирания на данни.

2.5. **Статистически единици**

Описание на единиците на наблюдение.

2.6. **Статистическа съвкупност**

Описание на целевата статистическа съвкупност или съвкупности, за които се отнася масивът от данни, т.е. съвкупността, за която се събира информация.

2.6.1. *Необхванатa(и) съвкупност(и)*

Информация за всички подсъвкупности, които не са обхванати от събирането на данни (напр. бездомни хора или живеещи в институции хора), включително описание на всяка такава съвкупност и нейната най-точна количествена оценка.

2.7. **Референтен район**

Описание на географския район, за който се отнася измереното статистическо явление: обхванатия географски район и списък на всички невключени региони.

2.8. **Времеви обхват**

Периодите или времевите моменти, за които се отнася наблюдението.

3. СТАТИСТИЧЕСКА ОБРАБОТКА

Операции, извършвани по отношение на данните с цел да бъде получена нова информация, като се следва даден масив от правила.

3.1. **Изходни данни**

Описание на източника на необработените статистически данни (например интервюта, административни данни, всякакви други източници). Ако се използват административни регистри, те следва да бъдат ясно описани (източник, основна цел, възможни недостатъци и др.).

3.1.1. *Рамка на извадката*

Описание на методите, използвани за получаване или създаване на рамката на извадката.

3.1.2. *Модел на извадката*

Описание на следните аспекти:

— Вид на извадковия модел (районирана, многостепенна, гнездова, едностепенна, двустепенна извадка)

— Критерии за районiране и подрайониране

— Размер на извадката

3.2. **Честота на събиране на данни**

Информация за честотата на събиране на масив от данни.

3.3. **Събиране на данни**

Описание на методите, използвани за събиране на данни (CAPI, CAWI, CATI и др.). Следва да бъде приложен националният въпросник, използван за събиране на данни, заедно с превода му на английски език.

3.4. **Валидиране на данните**

Описание на процедурите, използвани за проверка и валидиране на входните и изходните данни, включително обяснение на начина, по който резултатите от тези валидирания се наблюдават и използват.

3.5. **Съставяне на данни**

Описание на процеса на съставяне на данни (например редактиране на данни, импутация, претегляне, коригиране за липса на отговор, калибриране, използван модел и т.н.). Всяка стъпка на претегляне следва да бъде описана отделно: изчисляване на теглата по модела; коригиране за липса на отговор (начин на коригиране на теглото по модела, отчитане на разликите в процентите на отговорите); калибриране (ниво и променливи, използвани при коригирането, приложен метод); изчисляване на окончателните тегла.

4. УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО

Наличните в дадена организация системи и рамки за управление на качеството на статистическите продукти и процеси.

4.1. **Осигуряване на качеството**

Описание на използваната в организацията рамка за осигуряване на качеството и/или система за управление на качеството (напр. EFQM, ISO 9000).

4.2. **Оценка на качеството**

Описание на цялостното качество на статистическите резултати, като се обобщават основните силни страни и евентуалните недостатъци по отношение на качеството при стандартните критерии за качество: относимост, точност, надеждност, актуалност, навременност, съпоставимост и съгласуваност. Могат да бъдат посочени евентуалните компромиси между свързани с качеството аспекти и предвидени подобрения в качеството.

5. ОТНОСИМОСТ

5.1. **Потребности на ползвателите**

Информация (ако е налична) за (всички нови) потребности на ползвателите във връзка със събираните данни.

5.2. **Удовлетвореност на ползвателите**

Информация (ако е налична) относно степента на удовлетвореност на ползвателите на данни във връзка със събираните и предоставяните данни.

5.3. **Пълнота**

Описание на всяко неизпълнение на изискванията, изразяващо се в непредаване на променливи.

6. ТОЧНОСТ И НАДЕЖДНОСТ

6.1. **Цялостна точност**

Обобщение на различните компоненти на дадена оценка на точността, свързано с определен масив от данни или определена област:

— Описание на основните източници на стохастични и систематични грешки в статистическите резултати с обобщена оценка на всички грешки, като се обръща специално внимание на въздействието върху основните оценки.

— Ако са от значение — свързани с ревизирането на данните аспекти.

6.2. **Стохастична грешка**

— Описание на методологията за изчисляване на оценките на точността.

— Измервания на точността на оценките в съответствие с техническите спецификации на отделните масиви от данни.

— Стандартните грешки на национално равнище, а при необходимост — на регионално равнище (NUTS 2), за основните показатели, посочени в приложение II към Регламент (ЕС) 2019/1700.

6.3. **Нестохастична грешка**

6.3.1. *Грешка по отношение на обхвата*

Описание на разминаването между рамковата съвкупност и целевата съвкупност.

— Честота и график на актуализиране на рамката.

— Грешки, дължащи се на несъответствия между рамката на извадката и целевата съвкупност и подсъвкупности (свръхобхват, недостатъчен обхват, грешки при класифицирането).

6.3.2. *Грешка при измерването*

Описание на грешките, които възникват по време на събирането на данни, в резултат на което записаните стойности на променливите се различават от действителните стойности.

— Описание на положените усилия при съставянето и тестването на въпросника (включително отстраняването на грешки, произтичащи от събирането на данни по различни методи и/или от множество източници).

— Описание на обучението на интервюиращия.

— Проценти на интервютата с упълномощено лице.

6.3.3. *Грешка поради липса на отговор*

Описание на:

— Наличните характеристики на лицата, които не са респонденти.

— Процентите на липса на отговор от отделни единици и на отделни въпроси.

— Процентите на заместване.

— Размера на общата извадка (размера на първоначалната извадка), броя на отговарящите на изискванията единици и размера на нетната извадка, включително единиците за заместване (размера на постигнатата извадка).

6.3.4. *Грешка при обработката*

Описание на всяка грешка при обработката и нейното въздействие върху крайните резултати от събирането на данни, произтичащи от неправилното прилагане на правилно планирани методи на изпълнение.

— Описание на проверките на качеството и процеса на редактиране на данните.

— Описание на процедурите за импутация.

— Коефициенти на импутация.

6.3.5. *Грешка в допусканията на модела*

Когато е приложимо: описание на грешката, произтичаща от специфични за различните области модели, необходими за определяне на целта на оценката.

6.4. **Сезонно изглаждане (когато е приложимо)**

Описание на статистическите техники, използвани за отстраняване на сезонните въздействия, които оказват влияние върху динамичните редове от данни.

6.5. **Ревизиране на данните — политика**

Описание на политиката, насочена към гарантиране на прозрачността на разпространяваните данни, като предварителните данни се ревизират след съставянето им.

6.6. **Ревизиране на данните — практика**

Информация за практиката на ревизиране на данните.

7. АКТУАЛНОСТ И НАВРЕМЕННОСТ

Информация за:

— Датата на разпространение на националните резултати.

— Броя дни от приключването на събирането на данни до първото напълно валидирано предаване на данни на Комисията (Евростат).

— Датата на първото пълно предаване на данни на Комисията (Евростат). Ако при предаването на данните не е спазен крайният срок, определен в Регламент (ЕС) 2019/1700, следва да се посочи причина за закъснението.

8. СЪГЛАСУВАНОСТ И СЪПОСТАВИМОСТ

Описание на начина, по който са изпълнени изискванията, установени в конкретната област, включително, когато е приложимо, въздействието на всякакви отклонения от въпросника и определенията.

8.1. **Съпоставимост — географска**

Описание на всички проблеми, свързани със съпоставимостта между различните региони на държавата.

8.2. **Съпоставимост — във времето**

Информация за дължината на съпоставимите динамични редове, включително годините на прекъсване на редовете и причините за това.

8.3. **Съгласуваност — между различните области**

Сравнение с външни източници за всички съответни променливи, когато съответните държави членки считат тези външни данни за достатъчно надеждни.

8.4. **Съгласуваност — статистика с периодичност под годишната и годишна статистика**

Ако е приложимо.

8.5. **Съгласуваност — национални сметки**

Ако е приложимо.

8.6. **Съгласуваност — вътрешна**

Информация за всяка липса на съгласуваност на резултатите от статистическия процес.

9. ДОСТЪПНОСТ И ЯСНОТА

Информация за:

— Форматите на разпространение.

— Документацията за методологията и качеството.

10. РАЗХОДИ И ТЕЖЕСТ

Тежест за респондентите и ако са известни — разходите, свързани със събирането и изготвянето на статистическия продукт. Следва да се посочи средната продължителност на интервютата на домакинствата. Ако е възможно и уместно, продължителността на интервюто на домакинството следва да се отчита по метод на събиране на данни.

11. ПОВЕРИТЕЛНОСТ

Информация за собствеността върху данните, показваща степента, в която тяхното неразрешено разкриване би могло да бъде във вреда или да накърни интересите на източника или на други свързани страни.

— Политика на поверителност — описание на всички разпоредби в допълнение към европейското законодателство, които са от значение за прилаганата по отношение на данните статистическа поверителност.

— Поверителност — обработване на данните: общо описание на правилата за обработване на микро- и макроданни (включително таблични данни) по отношение на статистическата поверителност.

12. КОМЕНТАР

Допълнителен описателен текст, който може да бъде включен в доклада за качеството.